

SAR artikels in Info-Bierbeek januari 2009

Ouderen en depressie (2)

In een voorgaand artikel hebben we de problematiek van een depressie bij ouderen ingeleid. Een langdurige, soms blijvende verandering in het levenspatroon van de betrokkene is vaak een ernstige aanwijzing voor een depressie. De oorzaak hiervan vindt nog al eens zijn oorsprong in de gebeurtenissen waarmee ouderen, nu eenmaal meer dan jongeren, geconfronteerd worden. Er zijn de lichamelijke gezondheidsproblemen, de plotse veranderingen in de sociale omgeving (zoals sterfgeval) en de verslechtering van de sociaal-economische situatie van ouderen.

Het zijn vooral deze factoren en niet de hogere leeftijd op zich die aan de oorzaak van een depressie liggen. De symptomen worden vaak niet als zodanig onderkend en een juiste diagnose en dus ook een aangepaste behandeling blijven uit.

Alerte omgeving

Het is absoluut belangrijk om aan elke verandering in de persoonlijkheid van de oudere aandacht te schenken. Normaal verandert iemands persoonlijkheid nauwelijks bij het ouder worden. Zo'n belangrijke verandering moet dus een alarmsignaal zijn en een voldoende reden om op een tactvolle en respectvolle manier de oudere naar een dokter door te verwijzen.

Oorzaken van depressie

De meerderheid van de gevallen van depressie bij ouderen zijn de zogenaamde reactieve depressies: zij zijn een reactie op gebeurtenissen in de omgeving van de betrokkene of op interne zaken (gezondheidsproblemen) bij de betrokkene:

- Rouw:

Het verlies van een dierbare (ook een huisdier) veroorzaakt normaal gezien een verdrietreactie.

Wanneer deze echter langer dan een jaar duurt, dient men aan een depressie te denken. De eenzaamheid en vaak een stuk afhankelijkheid door het verlies veroorzaakt, verontrusten en verstoren mogelijk de oudere en verergeren de situatie.

- Agressie:

Een gelukte of zelfs een mislukte aanranding, een diefstal..... leiden tot angstreacties die tot fobieën kunnen uitgroeien: niet meer willen buitenkomen, angst in het donker, angst om de deur te openen enz. Deze reacties mogen niet gebanaliseerd worden maar dienen wel met de nodige ernst en realiteitszin benaderd.

- De woning moeten verlaten:

Het bericht dat de oudere een operatie moet ondergaan en daardoor tijdelijk moet worden opgenomen, kan een paniecreactie veroorzaken. De oudere haalt vaak allerlei argumenten aan om de operatie niet te laten plaatsgrijpen en er kunnen lichamelijke symptomen ontstaan die misschien de operatie kunnen verhinderen of minstens uitstellen. Deze symptomen kunnen op een gemaskeerde depressie wijzen. Het definitief moeten verhuizen wegens verkoop van de woning of een (gedwongen) opname in een zorgcentrum kunnen een ernstige weerslag op de gezondheid van de betrokkene hebben.

Deze lijst heeft niet de pretentie volledig te zijn. Ze is trouwens niet specifiek voor ouderen: ook jongeren mensen kunnen op gelijkaardige gebeurtenissen op dezelfde manier reageren, maar ze zijn meestal wel door hun leeftijd beter gewapend om aan een depressie het hoofd te bieden.

Volgende keer gaan we verder in op depressie die gerelateerd is aan gezondheidsproblemen .
Meer info vind je bij de “Belgische Liga van de depressie vzw” – tel: **070 23 33 24** –
website: www.liga-depressie.org.

(De teksten over depressie zijn gebaseerd op uitgaven van deze vereniging)

Guido Thirion